

ud af Verden, og jævnsides med Beviserne for, at Hysteri *ikke* er det, man almindeligvis mere eller mindre uklart tænker sig, meddeler han et Billede af, hvad den er. I en klar og knap Form, hvor hvert Ord vidner om, at man ikke blot har at gøre med den kyndige, erfarne Læge, men med den fint forstaaende og varmtfølede Menneskeven, giver Forfatteren os en Fremstilling af Hysteriens *Ytringsformer* — dens *Væsen* er endnu tildels uopklaret — og af Betingelserne for dens Opstaaen saavel som for dens Forebyggelse og Modarbejdelse — en Fremstilling, der burde læses af enhver, som har med Børn og unge at gøre.

Interessant er det at se, hvor stor Betydning Forfatteren tillægger Sygdommens *sjælelige* Side, og hvor bestemt han hævder, at den *sjælelige* Paavirkning er et Hovedpunkt ved dens Behandling. Denne har to Hovedopgaver, siger han: „den ene er at skaane Gemyttet, den anden at hærde Viljen“.

Af lignende Udtalelser, tilsyneladende saa simple og ligefremme, saa selvindlysende, at vi alle synes, vi kunde have fremsat dem, men i Virkeligheden Frugten af aarelang Erfaring og alvorlig Fordybelse i Menneskenaturen, findes der ikke faa i Bogen, som afgjort er af de Bøger, man faar Forstand og — hvad dermed ofte følger — Skaansomhed af; — dette er ogsaa noget af det, Forf. har tilsigtet: ved klart at fremstille Hysterien som *en Sygdom* advarer han „mod den Miskjendelse og ofte Mishandling, som mangan Gang bliver hysteriske til Del“.

Som Resultatet af sin Erfaring fremfører Forfatteren den Mening, at medens Nervøsiteten i det hele er tiltaget i Løbet af de sidste tyve Aar, er Hysteri i samme Periode aftaget i Hyppighed og Styrke. Og af Aarsagen til denne Forandring har han en Opfattelse, som vi til Slutningen vil lade ham udtale med sine egne Ord; de giver bedre end noget andet vore Læsere Begreb om, hvad det er for en fin og smuk lille Bog, der her er skreven.

„For mig er Svaret dette,“ siger Forfatteren, „at Kvindernes Aandsudvikling og sociale Stilling i disse tyve Aar herhjemme har undergaaet en saa kolossal Forandring, at det snarere maatte være et Under, om ikke Sygdomstilstande, der staar i Forbindelse med Sjælelivet, skulde være blevet paavirket heraf. Naar man med ét Ord skal betegne Kvindekjønnets Fremskridt i disse Aar, saa er det Fremskridt i *Frihed*.“